

Történelmi lecke fiúknak

2009 április 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 776

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Nézem a Nyugati pályaudvar Gustav Eiffel cége által tervezett ragyogó épületét, s közben megjelenik el?ttem a történelem. Hiszen innen indult az els? pesti villamos, s ide futott be az a vonat is, amely Kossuth Lajos koporsóját hozta. A Nyugati pályaudvar Budapest egyik kapuja volt mindig.

Történelmi lecke fiúknak

„Magyarország dús ország volt,
Van termése, kincse, vadja,
De amit a bús nép szerzett,
Víg uraság zsebre rakja.”

Nézem a Nyugati pályaudvar Gustav Eiffel cége által tervezett ragyogó épületét, s közben megjelenik el?ttem a történelem. Hiszen innen indult az els? pesti villamos, s ide futott be az a vonat is, amely Kossuth Lajos koporsóját hozta. A Nyugati pályaudvar Budapest egyik kapuja volt mindig.
Naponta több ezer autó halad el itt, az egykor szebb napokat látott néhai Skála Metró el?tt.
Retro a 80-as évekb?l.
Egy csipetnyi Nyugat, a Keletben. Tovább figyelve a környék épületeit, szembeötlik, mindjárt a pályaudvar t?szomszédságában épült pompázatos Westend bevásárlóközpont, csillogó épülete. Futuro az évezred végér?l. Csodálatos üvegablakok, mesébe ill? tet?kert, fény?z? üzletsorok, nem is beszélve a bejáratnál folyton pezsg? Niagara vízesés, bedobált egyforintosoktól mindig zavaros vizér?l. Fény, pompa, csillogás. Hiszen Világvárost építünk. De fecseg a felszín és hallgat a mély.

A felszín

Az ütemesen lüktet? zene ritmusára lépkedek a csillogó Westend makulátlanul tiszta, fényl? padlózatán. Nézem az embereket, akik egykedv?en haladnak el mellettem, kezükben reklámtáskákkal, amelyek mindenféle titkot rejtenek. Márkás ruhákat, cip?ket, CD-ket és mindenféle olyan tárgyat, melyek elengedhetetlenek egy jóléti társadalomban.
A fogyasztás diadala. Ebben az épületben minden a fogyasztásról szól. Ezért kell egy anyának huszonöt játékbolt mellett elrángatnia sóvárgó gyermekét, ha mondjuk moziba szeretné vinni.
Az épület struktúrája, úgy van megkomponálva, hogy minél több pénzt sajtoljon ki bel?lünk, a 21. század embereib?l.
Lassan odaérek a „megamozi” tágas el?csarnokához és leülök egy padra a színes plakátok árnyékában.
Mellettem egy divatos frizurát visel? fiatalember ül a barátn?jével, popcornt majszolva.

- A mozira vártok - kérdezem t?lük.
- Igen srác, arra várunk - válaszolja a fiatal fiú, s közben megigazítja szemöldökében az ezüstszín? pirszinget.
- Gondolom jártatok már a Nyugati aluljáróban - térek rá jövetelem céljára -, tehát bizonyára találkoztatok az ott él? hajléktalanokkal. Azt szeretném megkérdezni, hogy mi err?l a jelenségr?l a véleményetek.
- Nagyon elszomorítónak tartom - válaszol, megemelve a hangját a srác -, hogy ilyen el?fordulhat Budapesten. Ezeket az embereket el kellene távolítani az összes aluljáróból egyszer és mindenkorra.
- Eltávolítani? Ezt kifejtenéd? - kérdezem.
- Össze kellene ?ket fogni és kitoloncolni Budapest területér?l. Mert azt a mocskot, amit csinálnak, na és az a b?z, ami árad bel?lük, förtelem! - húzza el a száját egy kicsit vicsorogva a fiú.
Ezalatt csinos sz?ke barátn?je helyeselve bólogat és beletúr illatos hajába.
„Össze kellene fogni…” csengenek a nehéz szavak a fülemben, s közben elindulok a fémkorlátnál álló jólszituált középkorú n? felé.

- Sikerült a vásárlás? - kérdezem mosolyogva.
- Nagyjából. - ütögeti meg finoman, ápolt kezével a reklámtáskákat. - Sajnos nem kaptam olyan árnyalatú rúzst, amilyet szerettem volna. - folytatja közvetlenül.
Amikor azonban megtudja, hogy a hajléktalan-kérdésr?l próbálom meg faggatni, szó nélkül elindul a mozgólépcs? irányába.

Megpróbálok még egy-két fiatalt megszólítani, de a válaszokból csak az undor és a közöny kett?s ítélete köszön vissza.
Kicsit fáradtan lepihenek egy hangulatos bár csillogó pultjára könyökölve, s belekortyolok egy jeges narancslébe.
Majd elindulok a fényes folyósokon és az ütemes, lüktet? zene ritmusára elhagyom a fényt, a pompát és a csillogást, s elt?nök a Stix koromfekete vizében.

A mély

Ha alámerülünk a föld mélyére, a Nyugati aluljáróba egy teljesen más világ tárul elénk. Itt már nyoma sincs a fénynek, pompának és a csillogásnak.
A félelem, a szánalom és az undor nehéz ólomcip?ket csatol rám, amikor elindulok az aluljáróban él? és itt lakásokat maguknak berendez? hajléktalanok, lakta terület felé. Ez az igazi „underground” A föld alatti életnek mindig van egy sajátos zamata. Zsebesek, csövesek, nepperek, stricik, szipusok mind-mind el?fordulnak az aluljáró jótékony félhomályában. De a hajléktalanok mások. ?k nem b?nöz?k, még is üldözöttek. A sors üldözöttjei.

- Hideg itt az éjszaka? - teszem fel a naiv, sablonos kérdést, egy piros takaróval bebugyolált meghatározhatatlan korú férfinak. S közben fürkészem az arcát, melybe mély barázdákat szántott az id?.
- Hideg bizony, kedves uram. - válaszolja meglep? udvariassággal. - De meg lehet szokni. Sok mindent kibír az ember. Most, hogy vége a télnek, s hála istennek jön a jó id?, így a mi életünk is könnyebb lesz egy kicsit.
- Mib?l élnek?
- Tudja kérem, mi az emberek jóindulatából táplálkozunk. Koldusok vagyunk - mondja és közben remeg? kézzel, rágyújt a zsebéb?l el?kotort cigaretta csikkre, és belekortyol az általam a közeli büféb?l hozott m?anyagpoharas forralt borba.
- Van családja, vagy egyáltalán valakije? - kérdezem felbátorodva, s közben leülök egy faládára az öreg mellé.
- Volt, volt családom… de elváltam… van két fiam, már feln?ttek… jobb, ha nem látnak, nem látják az apjukat ilyen állapotban.
- Mi a foglalkozása?
- Gépész technikus vagyok. Húsz évet húztam le a Csepel Vas és Fémm?vekben, lakatosként kezdtem, majd üzemvezet? lettem az évek során. De a gyár megsz?nt, leépítettek. Mehettem az utcára, mert munkásszállón laktam, amit a gyár fizetett. A válás után a feleségem kapta meg a gyerekeket a lakással együtt.
- Miért váltak el, elárulja nekem?
- Tudja az alkohol, az alkohol az oka mindennek.

Végignézek a hajléktalanok, lakta soron, s látom, ahogy a telefonfülkékb?l éjszakára szobák alakulnak. Dobozokból és különféle ruhákból, rongyokból komoly kvártélyok épülnek fel.
Van, akinek rendes matrac az ágya, s?t még akad olyan is, aki olvasólámpával is rendelkezik és egész kis könyvtár, van a feje mellett.

- Önök mióta vannak együtt? - fordulok egy párhoz, akik láthatóan lefekvéshez készül?dnek.
- Mi már két éve élünk együtt - mondja a körül-belül ötvenes éves n?, s közben mohón nyúl a feléje nyújtott forralt bor után.
- Hol ismerkedtek meg?
- A Hajnóczy presszóban, tudja, nagyon szeretünk táncolni.
- Mutasd meg a képet - szól közbe egy boríz? hang, két fekhellyel távolabbról.

Az id?s n? kotorászni kezd a vászonzsákjában, majd el?vesz egy gy?rött nagyalakú fényképet és átnyújtja nekem. A képen három csinos estélyi ruhás hölgy látható. Nyakukban egy szalag, melyen a következ? felirat olvasható: „Anna-bál szépe 1968. Balatonfüred”

- Én nyertem meg a szépségversenyt. Tizennyolc éves voltam akkor. - mondja meghatottan, szemében a fájdalom könnyeivel.

Nézem az egykori Anna-bál szépét és összeszorul a szívem. Mivé lesz egy ember? A sors útjai kifürkészhetetlenek. Látom szemem el?tt a n?t, amint tizennyolc évesen kristálypohárból kortyolja a finom pezsg?t, s most ugyanaz a kéz remegve nyúl a m?anyagpohárban szervírozott forralt bor után.

- Tudja - szól ismét a boríz? hang a távolból - nagyon sokféle ember él ám itt. Az egykori válogatott futballistától, a volt egyetemi tanáron át, az idegenlégiót is megjárt zongoram?vészig szinte mindenféle ember. Mi egy nagy család vagyunk. Segítjük egymást, ahol tudjuk. Mi vagyunk a „nyugatisok”: De vannak „keletisek”, „nagyváradtériek” és „moszkvások” is.

Két jár?röz? rend?r sétál el közben mellettünk, de ránk sem néznek. Megszokták már ezt a látványt. Megdöbbent?. Ezek az emberek a lét és a nem lét peremén élnek, kolóniákba ver?dve a föld alatt. „Nyugatisok”, „keletisek”, „moszkvások” és „nagyváradtériek”.

A Westend csillogó pompája alatt, tehát húzódik egy mély alagút, amelyb?l jelenleg nem látni a fényt. Figyeljünk

kicsit jobban, mert ez bizony keser? szóda az édes borban. Hiszen világvárost építünk.

Az idézet:
Ady Endre: Történelmi lecke fiúknak
cím? verséb?l származik

Csépányi Balázs

Ajánló